

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/173/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5912207050
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5912207050.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpená spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 6C/83/2012-107 zo dňa 30. 5. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa voči odporcovi na zaplatenie sumy vo výške 125,- eur z titulu majetkovej škody a sumy vo výške 440,- eur z titulu nemajetkovej ujmy, odporcovi náhradu trov konania titulom hotových výdavkov nepriznal.

Z dôvodov rozsudku vyplýva, že zákon č. 514/2003 Z. z. ustanovuje predpoklady zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, pričom pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky 3 podmienky súčasne. V tejto konkrétnej veci súd zistil, že po tom, čo bola súdu dňa 16. 7. 2010 doručená súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, ku ktorému bola pripojená zmluva o úvere vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru, súd vyzval prípisom zo dňa 20. 8. 2010 Stály rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská a. s. na zaslanie spisového materiálu SR 21643/09 k nahliadnutiu v lehote 12 dní. Tento prípis súdu prevzal Stály rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská a. s. dňa 27. 9. 2010. Dňa 18. 10. 2010 vydal súd poverenie pre súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého na vykonanie exekúcie. Súd konštatuje, že poverenie na vykonanie exekúcie bolo udelené po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty, ktorá uplynula dňa 31. 7. 2010, avšak tvrdenie navrhovateľa v návrhu na začatie konania, že v danej veci bol exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 253 dní, je nepravdivé. Poverenie bolo vydané 79 dní po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. K námietke odporcu, že v danom prípade zákonná 15-dňová lehota na vykonanie exekúcie neplatí, súd má zato, že dôvodná nie je s poukazom na znenie ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 1. 6. 2010 do 31. 5. 2011, v zmysle ktorého exekúciu podľa tohto zákona možno vykonať aj na podklade

vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených, pričom právny inštitút rozhodcovských komisií nemožno stotožňovať s inštitútom rozhodcovských súdov. V opačnom prípade jednalo by sa o príliš extenzívny výklad predmetného ustanovenia zákona, a to aj s prihliadnutím ku skutočnosti, že v rámci historického kontextu s právnym inštitútom rozhodcovských komisií sa možno stretnúť pri pracovných sporoch podľa Zákonníka práce, čo s predmetnou vecou vôbec nesúvisí, teda súd uzavrel, že 15-dňová lehota v tomto prípade platí. Nie každé nedodržanie zákonnej lehoty sa automaticky považuje za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02), súd poukazuje na charakter rozhodovania v danej veci - udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. V tejto súvislosti je potrebné podotknúť, že exekučným titulom predmetnej exekučnej veci bol rozhodcovský rozsudok a s poukazom na ustanovenie § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní aj bez návrhu zastaví súd exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Z tohto dôvodu exekučný súd za účelom preskúmania charakteru plnenia priznaného rozhodcovským rozsudkom oprávnenému bol nútený vyžiadať si od Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a. s. spisový materiál k nahliadnutiu č. SR 21643/09 za účelom skúmania, či nejde o plnenie objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom. Súčinnosť zo strany Stáleho rozhodcovského súdu nebola poskytnutá. V neposlednom rade súd poukazuje na pasívny prístup navrhovateľa v rámci exekučného konania, keď súd na porušenie svojho práva žiadnym spôsobom neupozornil, neobrátil sa na predsedu okresného súdu so sťažnosťou na zbytočné prieťahy v tomto konaní, resp. nepodal ústavnú sťažnosť na Ústavný súd SR, keď je nepochybné, že jedná sa o účinné prostriedky nápravy v prípade zbytočných prieťahov v konaní. Okrem toho súd poukazuje na právnu úpravu účinnú ku dňu rozhodovania súdu, a to ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, možno vychádzať len z tam uvedených výsledkov šetrení, resp. rozhodnutí, ktoré však súdu navrhovateľ v tomto konaní nepredložil.

Súd tiež skúmal v konaní, či je prítomný ďalší nevyhnutný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, a to vznik majetkovej škody, resp. nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ vyčíslil majetkovú škodu celkom vo výške 125,- eur, ktorá suma pozostáva z nákladov na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému v sume 70,- eur, nákladov na dodržiavanie a správu informačného systému v sume 40,- eur a napokon z nákladov na administratívne spracovanie textov, urgencií adresovaných exekučnému súdu na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde v sume 15,- eur. V prvom rade súd poukazuje, že nárok na náhradu majetkovej škody v uvedenej výške navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal. Rovnako súd tiež nemal preukázanú príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a vynaloženými nákladmi. Uvedené činnosti sú označené veľmi široko a všeobecne, chýba akákoľvek súvislosť s exekučným konaním vedeným voči povinnému V. L. ohľadom tvrdených zbytočných prieťahov súdu. Vyčíslenie škody v tomto prípade nebolo podložené žiadnymi dôkazmi. Súd zamietol návrh navrhovateľa na vykonanie dôkazu, a to oboznámenie so znaleckým posudkom, ktorý zadal vypracovať navrhovateľ k otázke vyčíslenia výšky vzniknutej škody v dôsledku v návrhu opísaných skutočností, za ktoré zodpovedá odporca, nakoľko takéto dokazovanie v tomto prípade je nadbytočné, keďže nie je daná zodpovednosť za škodu pri výkone verejnej moci, nakoľko nebol splnený ani základný predpoklad, a to nesprávny úradný postup tunajšieho súdu. Okrem toho navrhovateľ súdu nepreukázal zadanie vypracovania znaleckého posudku znalcovi z určitého odboru, určitého odvetvia s tým, že navrhovateľ súdu nepreukázal ani skutkové okolnosti, ktoré uvádzal k vyčísleniu majetkovej škody týkajúcej sa správy pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, udržiavania a správy informačného systému a administratívneho spracovania textov, urgencií adresovaných exekučnému súdu, publikačných výdajov spojených s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, poštovných a telekomunikačných výdajov spojených s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde v súvislosti s predmetným exekučným konaním voči povinnému V. L., súd teda nevidí žiadnu súvislosť navrhovaného znaleckého dokazovania s týmto konaním.

Pokiaľ navrhovateľ uplatňoval v konaní náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, táto bola v tomto konkrétnom prípade vyčíslená vo výške 440,- eur, t. j. vo výške 55,32 eur za každý mesiac omeškania

činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny Ústavného súdu SR, podľa ktorej pokiaľ ide o zbytočné prietahy v súdnom konaní, je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prietahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 663,88 eur. Podmienkou pre priznanie práva na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. je skutočnosť, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Súd nielenže vo svojom rozsudku nekonštatuje porušenie práva navrhovateľa - nesprávny úradný postup, ale ani v konaní nemal preukázanú žiadnu nemajetkovú ujmu u navrhovateľa a ani splnenie podmienky, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Pokiaľ navrhovateľ poukazoval na riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, riziko insolvenzie povinného, súd pripúšťa, že faktor času v týchto prípadoch môže byť rozhodujúci, avšak podľa názoru súdu znova jedná sa len o všeobecné tvrdenia, ktoré nevychádzajú z konkrétnych okolností tohto prípadu, to znamená netýkajú sa predmetného exekučného konania vedeného voči V. L., to znamená z akého dôvodu hovorí o riziku smrti povinného - fyzickej osoby vo veku 29 rokov, akými skutočnosťami odôvodňuje riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, keď v tomto prípade skutočne jednalo sa len o ničím nepodložené tvrdenie. Napokon navrhovateľ neuviedol, akými skutočnosťami odôvodňuje tvrdené riziko insolvenzie povinného, v prvom rade by sa tu mal vysporiadať s otázkou, či povinný vôbec bol solventný v čase podania žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi. Dôkazy k týmto otázkam navrhovateľ nepredložil, ani nenavrhol žiadne vykonať. Okrem toho súd poukazuje, že smrť povinného automaticky neznamená zánik možnosti povinného uspokojiť si svoju pohľadávku, nakoľko môže byť zaradená do pasív dedičstva v dedičskom konaní. Čo sa týka pocitov frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť spoločnosti u navrhovateľa, resp. u členov riadiacich orgánov navrhovateľa, tieto z vykonaného dokazovania vôbec nevyplývajú, navyše existencia týchto pocitov je spochybňovaná skutočnosťou, že navrhovateľ na porušenie svojho práva neupozornil spôsobom, ktorým by sa účinne mohla zjednať náprava (predseda okresného súdu, Ústavný súd SR). Tvrdenie o zániku ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, o zániku už vytvorených podnikateľských plánov, tvrdenie o hospodárskej strate na strane navrhovateľa, ale aj na strane jeho majiteľov je takisto tvrdenie nepreukázané, tvrdené následky sú označené veľmi široko a všeobecne, takisto chýba akákoľvek súvislosť s exekučným konaním iným voči povinnému V. L. ohľadom tvrdených zbytočných prietahov súdu, zároveň súd vyjadruje pochybnosť, či tvrdený zbytočný prietah súdu v predmetnom exekučnom konaní voči V. L. pre vymoženie sumy 564,- eur s príslušenstvom môže mať taký ďalekosiahly dopad na oprávneného - obchodnú spoločnosť so základným imanom vo výške 6,638.785,- eur. K tvrdeniu o ovplyvnení ďalších podnikateľských postupov navrhovateľa a spôsobenie neistoty v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať, súd argumentuje rovnakým spôsobom. Je pravdou, že potreba náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu, vždy ale je potrebné vychádzať z konkrétnych skutkových okolností prípadu, ktoré tu však absentujú. Súd teda má zato, že neboli preukázané zákonné predpoklady zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a to vznik nemajetkovej ujmy u navrhovateľa, ani príčinná súvislosť medzi nemajetkovou ujmovou a tvrdeným nesprávnym úradným postupom. Okrem toho samotné vyčíslenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch navrhovateľom je len mechanickým odôvodňovaním na základe pomeru z označených nálezov Ústavného súdu SR, kde Ústavný súd SR priznal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zbytočné prietahy v trvaní jedného roka v sume 663,88 eur, podľa názoru súdu neobstojí, keďže vôbec nezohľadňuje konkrétne okolnosti toho-ktorého prípadu.

Z týchto dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, teda návrh navrhovateľa zamietol v celom rozsahu ako nedôvodný.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, právo na ich náhradu nepriznal. Odporca, ktorý nebol zastúpený advokátom, si náhradu trov konania uplatnil vo vyjadrení. Trovy konania avšak nevyčísľil a z obsahu spisu mu žiadne trovy nevyplývali.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namietá, že v konaní došlo k vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, neúplne zistil skutkový stav veci,

pretože nevykonaný navrhnuté dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ namietá, že ako strana konania nebol pred vynesením rozsudku oboznámený s písomným vyjadrením odporcu k žalobe a toto mu bolo doručené až so samotným rozsudkom vo veci samej. Takýto procesný postup nepredstavuje len porušenie základného práva žalobcu na kontradiktórny súdny proces, ale aj priame porušenie ust. § 114 ods. 2 O. s. p., osobitne to platí za situácie, keď súd vo veci neuskutočnil ústne pojednávanie s prítomnými účastníkmi konania. Porušením kontradiktórnosti konania navrhovateľ trpí zásadne tam, kde navyše vo vyjadrení k žalobe odporca vzniesol námietku premlčania a na túto námietku nedal súd navrhovateľovi možnosť akokoľvek pred vyhlásením rozsudku reagovať. Navrhovateľ ako strana konania nebol pred vynesením rozsudku oboznámený so súdom vykonanými listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu nemal možnosť vyjadriť sa. Nebol teda oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu nemôže vnútroštátny súd založiť svoje rozhodnutie na skutočnostiach, o ktorých strana vystupujúca v konaní nevedela. Navrhovateľ tvrdí, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, čím bolo porušené právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz však v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, a to vzhľadom k faktu, že vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátu. Poukazuje na ust. § 15 O. s. p.. Žalobca uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove. Tiež poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie.

V konkrétnostiach napríklad navrhovateľ uvádza, že súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že žalobcom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Je nepochybné, že žalobcom tvrdený nesprávny úradný postup bol v konaní jednoznačne preukázaný. Súd bol bezdôvodne nečinný, spôsobil tak zbytočné prieskumy v konaní a nerozhodol o návrhu žalobcu v zákonnej lehote. Ako je zrejmé, nesprávny úradný postup exekučného súdu spočíva hneď v niekoľkých skutočnostiach, nielen v jednej z nich. Konajúci súd sa musí preto vysporiadať so všetkými vytýkanými zločkami nesprávneho úradného postupu. V napadnutom rozhodnutí tomu tak nie je, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov.

Z uvedených dôvodov žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil okresnému súdu na opätovné prejednanie.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.

s. p.) napadnutý rozsudok postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1 O. s. p..

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver.

V zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

V tejto súvislosti krajský súd poukazuje, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Navrhovateľ zrejme tým, že podáva hromadné podania, dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvavej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolacia námietka odvolateľa, že v danej veci bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, je zmätočná, keďže v danej veci k takémuto stavu nedošlo.

Navrhovateľ opakovane namieta postup okresného súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, keď okresný súd napriek jeho neprítomnosti vykonal pojednávanie, neoboznámil ho s vykonanými dôkazmi, neumožnil mu byť oboznámený s obsahom prednesov protistrany, vyjadriť sa k nim, keď vyjadrenie odporcu mu bolo doručené až spolu s rozsudkom vo veci samej, neumožnil mu navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí ísť však o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Je právom a zároveň povinnosťou účastníka zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu.

V zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p., súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže

súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihladne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Predvolanie na nariadený termín pojednávania bolo navrhovateľovi, ako aj jeho právnomu zástupcovi doručené včas, viac ako 5 dní pred termínom pojednávania, rovnako pred termínom pojednávania bolo právnomu zástupcovi navrhovateľa doručené aj vyjadrenie odporcu. Právnomu zástupcovi navrhovateľa, ktorý podal žiadosť o odročenie pojednávania, bolo pred konaním pojednávania elektronicky oznámené, že jeho žiadosť o odročenie nebude akceptovaná. Dôvody uvedené navrhovateľom nebolo možné považovať za dôležité dôvody pre odročenie pojednávania. Tieto spočívali v námietke, že navrhovateľovi doposiaľ nebolo doručené rozhodnutie krajského súdu o vylúčení, resp. nevyvylúčení sudcov Okresného súdu Ružomberok, hoci navrhovateľ v priebehu konania výslovne uviedol, že námietku zaujatosti nepodáva (č. I. 30 spisu).

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní. Svoje oprávnenia môže účastník realizovať za predpokladu, že sa pojednávania zúčastní. Za odňatie možnosti konať pred súdom ako odvolací dôvod možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka. Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Tým si sami zmarili možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia, a to najmä možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a tvrdeniam protistrany, právo na poučenia v zmysle ust. § 118 ods. 2 O. s. p., ako aj v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p., ktoré sa realizujú spravidla na pojednávaní (vo vzťahu k prítomným účastníkom).

Okresný súd postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa.

Dôvodné nie sú ani tvrdenia odvolateľa, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania. Zo zápisnice o súdnom pojednávaní vyplýva, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 2Er/426/2010, ktorého dôkazu sa dovoľával samotný navrhovateľ.

Podstatná časť odvolania navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca (hoci v odvolaní nesprávne navrhovateľ udáva, že vo veci rozhodol krajský súd, v súdnej veci však rozhodnutie krajského súdu o námietke zaujatosti neexistuje). V súdnej veci však neboli zákonnou sudkyňou oznámené skutočnosti v zmysle ust. § 15 ods. 1 O. s. p., pre ktoré by bola vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci. Hoci navrhovateľ poukazuje na svoje tvrdenia uvedené v návrhu týkajúce sa dôvodov, pre ktoré podľa jeho názoru príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, navrhovateľ explicitne (č. I. 30 spisu) vylúčil podanie námietky zaujatosti, keď na výzvu súdu uviedol, že námietku zaujatosti nepodáva. Nebol teda daný dôvod na rozhodnutie nadriadeného súdu o vylúčení či nevyvylúčení zákonnej sudkyne z prejednávania a rozhodovania veci.

Požiadavka nestrannosti súdu vyplýva tak z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pokiaľ aj neexistuje žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, odvolací súd môže posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonná sudkyňa funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne z prejednávania aj rozhodovania veci.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone

rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonná sudkyňa nekonala a nerozhodovala v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne Mgr. Renáty Krajčiovej z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Odvolacie námietky navrhovateľa sa minimálne dotýkajú hmotnoprávných dôvodov, pre ktoré okresný súd žalobu zamietol.

Vychádzajúc z dôvodov napadnutého rozsudku okresný súd skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Okresný súd nezistil naplnenie ani jedného z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu. Hoci okresný súd vyhodnotil v napadnutom rozsudku všetky predpoklady zodpovednosti štátu za škodu, navrhovateľ v odvolacích námietkach spochybnil iba nesprávne posúdenie nedodržania zákonných lehôt na vydanie rozhodnutia, ktoré podľa navrhovateľa znamenajú nesprávny úradný postup.

Okresný súd konštatoval, že poverenie na vykonanie exekúcie nebolo vydané v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Súdu bola dňa 5. 8. 2010 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Pätnásťdňová zákonná lehota uplynula dňa 20. 8. 2010, 18. 10. 2010 bolo vydané poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie. Okresný súd prijal záver, že samotné nevydanie poverenia v 15-dňovej lehote nie je nesprávnym úradným postupom, pretože súd vykonal úkony, ktoré boli nevyhnutné na preskúmanie súladu rozhodcovského rozsudku, ktorý bol v danej veci exekučným titulom so zákonom (§ 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z.). Okresný súd poukázal tiež na judikatúru ústavného súdu, že nie každé nedodržanie zákonnej lehoty sa automaticky považuje za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Na danú vec je potrebné aplikovať ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného do 31. 12. 2012.

Podľa citovaného ustanovenia štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Krajský súd sa nestotožňuje s čiastkovým záverom okresného súdu, keď konštatoval, že nie každé nedodržanie zákonnej lehoty sa považuje za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Z hľadiska dikcie citovaného ustanovenia nemožno stotožňovať porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote a zbytočné prieťahy v konaní, pričom ide o osobitné dôvody nesprávneho úradného postupu. Ak zákonodarca explicitne ustanovil, že za nesprávny úradný postup sa považuje porušenie orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, akýkoľvek extenzívny výklad by bol v rozpore s účelom zákona. Pokiaľ nebola v súdnej veci dodržaná zákonná 15-dňová lehota na vydanie poverenia, takýto stav predstavuje nesprávny úrad postup súdu.

Nesprávny úradný postup však bez splnenia ostatných predpokladov - vzniku škody a danosti príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, nezakladá vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci.

Okresný súd v napadnutom rozsudku podrobne odôvodnil nenaplnenie ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu, keď konštatoval, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody a príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ nijako nenapadol podrobné skutkové a právne závery okresného súdu o nenaplnení ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu (neexistenciu škody a príčinnej súvislosti) , a preto tieto nie sú predmetom odvolacieho prieskumu.

Potom hoc sa krajský súd nestotožnil so záverom o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu okresného súdu (a tento považoval za daný), nič to nemení na vecnej správnosti napadnutého rozsudku, keď pre nenaplnenie všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ktoré musia byť naplnené kumulatívne, je zamietnutie nároku navrhovateľa z titulu škody vecne správne.

Rovnako pokiaľ okresný súd zamietol návrh v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 440,- eur, navrhovateľ v odvolaní žiadnou odvolacou námietkou nenapadol hmotnoprávne dôvody zamietnutia uvedeného nároku, a preto tieto nie sú predmetom odvolacieho prieskumu.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že okresný súd vec prejednal a rozhodol zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. správne a presvedčivo odôvodnil.

Krajský súd preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil vrátane odvolaním nenapadnutého, závislého výroku o trovách prvostupňového konania, ktoré taktiež vykazuje vecnú správnosť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, trovy konania si však neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik trov odvolacieho konania nevyplýva, preto odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.